

י"ב טבת תשפ"ד

24 בדצמבר 2023

חוזר מס' ח – 06 - 2767

לכבוד

התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי האשראי

הנדון: פתיחת חשבון עובר ושב ביתרת זכות לגופים פיננסיים

(הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 424)

מבוא

1. בשנים האחרונות הוגדרו חובות רישוי ופיקוח בקשר לגופים הנותנים שירותים פיננסיים חוץ בנקאיים בישראל, ובכלל זה חוקקו חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016 וחוק הסדרת העיסוק בשירותי תשלום וייזום תשלום. כמו כן, בחודש מאי 2023 תוקן חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א –1981 (להלן – החוק), ונקבע כי במקרה בו תאגיד בנקאי מסרב לתת את השירות המנוי בסעיף 2(א)(2) לחוק לגוף פיננסי, בעבורו או בעבור לקוחותיו, או שלא נתן שירות כאמור בתוך שלושה חודשים ממועד הגשת הבקשה הראשונה של הגוף הפיננסי לפתיחת חשבון וניהולו, ימסור התאגיד הבנקאי הודעה על כך למפקח על הבנקים וינמק את סירובו לאמור לעיל.
2. הוראה זו באה להסדיר את הדרישות החלות על התאגיד הבנקאי אגב פתיחת החשבון וניהולו לגופים הנותנים שירותים פיננסיים חוץ בנקאיים.
3. האסדרה לא לוותה בפרסום דו"ח לפי חוק האסדרה, התשפ"ב – 2021, וזאת משום שהשפעות הישירות והעקיפות שצפויות להיות לאסדרה על הגורמים שעליהם היא נועדה לחול או על אינטרסים מוגנים אחרים, לרבות עלות הציות לה, אינן מהותיות, וזאת בהתאם לסעיף 34(ג)(2) לחוק האסדרה.
4. לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת בעניינים הנוגעים לעסקי בנקאות ובאישור הנגיד קבעתי הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה מס' 424 בנושא "פתיחת חשבון עובר ושב ביתרת זכות לגופים פיננסיים" (להלן – "ההוראה"), כמפורט להלן.

עיקרי ההוראה

החלטה בבקשה לפתיחת חשבון (סעיפים 6-7)

5. סעיפים 6-7 להוראה קובעים חובות הנמקה וגילוי להם נדרש התאגיד הבנקאי אל מול גוף פיננסי המבקש לפתוח חשבון בעבורו או בעבור לקוחות הגוף הפיננסי בתאגיד הבנקאי, במקרה של סירוב לפתיחת חשבון או עיכוב העולה על שלושה חודשים במתן הודעה בדבר אישור הבקשה או סירובה.

דברי הסבר

כחלק מתפיסה של הוגנות ושקיפות כלפי לקוחות התאגיד הבנקאי, ההוראה מגדירה כי בכל מקרה של סירוב לפתיחת חשבון, נדרש התאגיד הבנקאי למסור את החלטתו בדבר הסירוב לפתיחת החשבון, בכתב ובסמוך למועד ההחלטה אל הגוף הפיננסי, כאשר החלטה זו תכלול את פירוט הנימוקים לסירוב, בכפוף לכל דין. במסגרת מסירת החלטה זו, התאגיד הבנקאי ישקף לגוף הפיננסי כי הוא ראשי לפנות לפיקוח על הבנקים בעניין הסירוב.

עוד ההוראה קובעת כי במקרה בו חלפו שלושה חודשים מיום בקשת הגוף פיננסי לפתוח חשבון בתאגיד בנקאי, ולא נמסרה לגוף הפיננסי הודעה בדבר אישור הבקשה או סירובה, ימסור התאגיד הבנקאי לגוף הפיננסי הודעה בכתב שתכלול את פירוט הנימוקים לעיכוב, בכפוף לכל דין; הודעה כאמור תכלול גם הודעה לגוף הפיננסי כי הוא ראשי לפנות לפיקוח על הבנקים בעניין העיכוב.

דיווח לפיקוח על הבנקים (סעיף 8)

6. סעיף 8 להוראה מעגן חובת דיווח לפיקוח על הבנקים במקרה בו סירב תאגיד בנקאי לתת את השירות המנוי בסעיף 2(א)(2) לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981, לגוף פיננסי או בעבור לקוחות הגוף הפיננסי, או שלא נתן שירות כאמור בתוך שלושה חודשים ממועד הגשת הבקשה הראשונה של הגוף הפיננסי לפתיחת חשבון וניהולו אצל התאגיד הבנקאי, הכוללת את סיבות הסירוב למתן השירות או העיכוב במתן השירות, לפי העניין. דיווח זה ייעשה בהתאם להוראת הדיווח לפיקוח מס' 824 בנושא "דיווח על בקשות לפתיחת חשבון לגוף פיננסי".

דברי הסבר

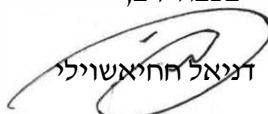
התאגידים הבנקאיים נדרשים לדווח לפיקוח על הבנקים על כל סירוב לפתיחת חשבון לגוף פיננסי, או עיכוב בפתיחת החשבון העולה על שלושה חודשים ממועד הגשת הבקשה הראשונה של הגוף הפיננסי לפתיחת חשבון בתאגיד הבנקאי. דיווח זה יכלול גם מקרים בהם תאגיד בנקאי סירב לפתוח חשבון בו ינוהלו כספי לקוחות הגוף הפיננסי. על הדיווח לכלול את הסיבות לסירוב פתיחת החשבון או את הסיבה לעיכוב בפתיחת החשבון, לפי העניין. אופן הדיווח ייעשה בהתאם להוראת הדיווח לפיקוח מס' 824 בנושא "דיווח על בקשות לפתיחת חשבון לגוף פיננסי".

עדכון הקובץ

7. מצ"ב דפי עדכון לקובץ ניהול בנקאי תקין. להלן הוראות העדכון:

<u>להכניס עמוד</u>	<u>להוציא עמוד</u>
424-1-2 [1] (12/23)	---

בכבוד רב,

דניאל אחיאשווילי

המפקח על הבנקים

הוראה 424 – פתיחת חשבון עובר ושב ביתרת זכות לגופים פיננסיים**מבוא**

1. בשנים האחרונות הוגדרו חובות רישוי ופיקוח בקשר לגופים הנותנים שירותים פיננסיים חוץ בנקאיים בישראל.
2. לצורך פעילותם, גופים אלה זקוקים לנהל חשבון עובר ושב בתאגיד בנקאי. הוראה זו באה להסדיר דרישות החלות על התאגיד הבנקאי כלפי הגוף הפיננסי אגב פתיחת החשבון וניהולו.
3. לעניין זה, בין היתר, נקבע בסעיף 2(ה) לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א – 1981 (להלן – החוק), כי במקרה בו תאגיד בנקאי מסרב לתת את השירות המנוי בסעיף 2(א) לחוק לגוף פיננסי, בעבורו או בעבור לקוחותיו, או שלא נתן שירות כאמור בתוך שלושה חודשים ממועד הגשת הבקשה הראשונה של הגוף הפיננסי לפתיחת חשבון וניהולו, ימסור התאגיד הבנקאי הודעה על כך למפקח על הבנקים וינמק את סירובו לאמור לעיל.
4. יובהר, למען הסר ספק, כי אין בהוראה זו כדי לגרוע מחובות התאגיד הבנקאי על פי כל דין, ובכלל זה לפי סעיף 2 לחוק, או כדי לחייב תאגיד בנקאי לתת שירות שלא בהתאם לתנאי הרישיון שלו או בניגוד למדיניות עסקית כאמור בסעיף 2(ד) לחוק.

תחולה

5. הוראה זו תחול על תאגיד בנקאי כהגדרתו בחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א – 1981.

הגדרות

6. בהוראה זו –
  - ”גוף פיננסי” - תאגיד בעל רישיון לפי חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016 או חברת תשלומים כהגדרתה בחוק הסדרת העיסוק בשירותי תשלום, התשפ"ג-2023;
  - ”חשבון” - חשבון עובר ושב במטבע ישראלי ביתרת זכות;

החלטה בבקשה לפתיחת חשבון

7. סירב תאגיד בנקאי לפתוח חשבון לגוף פיננסי, בעבורו או בעבור לקוחות הגוף הפיננסי, ימסור לו את החלטתו בכתב בסמוך למועד ההחלטה; החלטה כאמור תכלול את פירוט הנימוקים לסירוב, בכפוף לכל דין; ההחלטה כאמור תכלול גם הודעה לגוף הפיננסי כי הוא רשאי לפנות לפיקוח על הבנקים בעניין הסירוב.
8. חלפו שלושה חודשים מיום בקשת הגוף הפיננסי לפתוח חשבון בתאגיד בנקאי, ולא נמסרה לגוף הפיננסי הודעה בדבר אישור הבקשה או סירובה, ימסור התאגיד הבנקאי לגוף הפיננסי הודעה בכתב; הודעה כאמור תכלול את פירוט הנימוקים לעיכוב, בכפוף לכל דין; הודעה כאמור תכלול גם הודעה לגוף הפיננסי כי הוא רשאי לפנות לפיקוח על הבנקים בעניין העיכוב.

דיווח לפיקוח על הבנקים

9. (א) סירב תאגיד בנקאי לתת את השירות המנוי בסעיף 2(א)(2) לחוק לגוף פיננסי, בעבורו או בעבור לקוחות הגוף הפיננסי, או שלא נתן שירות כאמור בתוך שלושה חודשים ממועד הגשת הבקשה הראשונה של הגוף הפיננסי לפתיחת חשבון וניהולו אצל התאגיד הבנקאי (בסעיף זה – עיכוב במתן השירות), ימסור התאגיד הבנקאי הודעה על כך למפקח על הבנקים וינמק את סירובו למתן השירות או את הסיבה לעיכוב במתן השירות, לפי העניין.

(ב) דיווח כאמור בסעיף קטן (א) יהיה בהתאם להוראת הדיווח לפיקוח מס' 824 בנושא "דיווח על בקשות לפתיחת חשבון לגוף פיננסי".

עדכונים

תאריך	פרטים	גרסה	חוזר מס'
24/12/2023	הוראה מקורית	1	2767